

FINANČNI SVEŽENJ

Peter Pahor
24. julij 2020 00:00
24. julij 2020 0:00
Predviden čas branja: 6 min

NAJNOVEJŠE	
57 min	SDS ogroža enega od temeljev demokratične ureditve
57 min	Evropski dogovor: ni vse zlato, kar se sveti
58 min	Dnevnikov igralec sezone: najboljši je Mitja Lotrič
58 min	Veleposlanik ZDA v Londonu "osumljen" rasizma, seksizma...
58 min	Obnova Letališke se nadaljuje z gradnjo priključka na avtocesto
Vse objave	

Ljubljana lahko računa na goro evropskega denarja

Sklenjeni dogovor o skladu za okrevanje in novem večletnem evropskem proračunu je odlična novica za Ljubljano. Zahodna kohezijska regija bo namreč dobila 350 milijonov evrov več kohezijskih sredstev kot v iztekajočem se proračunskem obdobju, poleg tega je v Ljubljani gotovo tudi več projektov, ki bi jih lahko financirali iz bogatega sklada za okrevanje.

Ljubljana nujno potrebuje dodatne postelje v negovalni bolnišnici.

Če bo Slovenija uspešna, bi lahko do leta 2027 iz sklada za okrevanje in kohezijskega dela novega evropskega proračuna počrpala več kot pet milijard evrov nepovratnih sredstev ter izkoristila še 3,6 milijarde posojil. Dobra novica za Ljubljano je, da je država na vrhu EU izpogajala 1,5 milijarde evrov ali 350 milijonov evrov več sredstev iz kohezijske politike za zahodno kohezijsko regijo kot v iztekajočem se proračunskem obdobju. Prestolnica pa lahko tudi računa na uresničitev več velikih projektov, ki bi jih lahko financirali tako s kohezijskimi sredstvi kot sredstvi sklada za okrevanje.

Predsednica razvojnega sveta zahodne kohezijske regije Lilijana Madjar je zato z izkupičkom pogajanj zadovoljna, še posebno zato, ker se je po prvotnem predlogu evropske komisije regiji obetalo, da bo v obdobju 2021–2027 iz kohezijskih sredstev prejela 151 milijonov manj kot v obdobju 2014–2020. Še veliko več denarja bi za naložbe lahko zahodna regija in Ljubljana prejeli iz sklada za okrevanje, ki za Slovenijo predvideva 2,1 milijarde

nepovratnih sredstev in še 3,6 milijarde posojil. Ob tem je treba poudariti, da je črpanje iz teh virov še zelo fleksibilno, saj bi lahko projekte, za katere je bilo sprva predvideno, da bi jih uresničili s kohezijskimi sredstvi, financirali recimo iz sklada za okrevanje, iz kohezije pa kaj drugega. V trenutku, ko je država začela pripravljati projekte za kohezijo, namreč še ni bilo znano, da bo na voljo sklad za okrevanje.

V nadaljevanju smo pregledali, katere projekte v Ljubljani bi lahko uresničili s sredstvi iz kohezijske politike in sklada za okrevanje.

Infekcijska klinika, negovalna bolnišnica, domovi za starejše

Naložbe v zdravstvo so v skladu za okrevanje opredeljene kot ključne, zato država ne bi smela imeti večjih težav upravičiti naložbe na tem področju. A vprašanje je, ali so projekti za te naložbe tako daleč oziroma bi jih bilo mogoče tako hitro pripraviti, da bo mogoče zanje sredstva pridobiti v obdobju 2021–2024, ki ga predvideva Evropska unija. V Ljubljani bi lahko bili gotovo izvedljivi prenova infekcijske klinike ter ureditev dodatnih kapacitet negovalne bolnišnice na Vrazovem trgu, bolj ambiciozni pa so načrti za gradnjo prizidka k infekcijski kliniki, prenovo bolnišnice dr. Petra Držaja, Ortopedske klinike in zavoda za varstvo pri delu. Investicijski načrt UKC predvideva tudi prenovo oziroma novogradnjo gastroenterološke in stomatološke klinike, dokončanje operacijskega bloka kliničnega oddelka za travmatologijo ter diagnostično-terapevtskega centra z intenzivnimi terapijami. Minister za zdravje Tomaž Gantar je spričo vseh teh posameznih naložb omenjal tudi gradnjo novega univerzitetnega kliničnega centra, a pričakovati izvedbo projekta tako v obdobju, predvidenem v skladu za okrevanje, kakor tudi daljšem obdobju črpanja kohezijskih sredstev do leta 2030 je nerealno.

Epidemija je razkrila katastrofalno stanje v domovih za starejše, ki jih tudi kronično primanjkuje. Pričakovati je, da bi lahko za kakšen projekt pridobili sredstva sklada za okrevanje ali kohezijska sredstva, podobno velja tudi za kakšen projekt na področju zdravstvenih domov.

Železniško omrežje in trajnostna mobilnost

Drugi velik sklop projektov, ki bi lahko bili upravičeni do sredstev v novem evropskem finančnem svežnju, so investicije v železniško omrežje, predvsem tiste, povezane z javnim potniškim prometom. Železniško omrežje je rakava rana ljubljanske regije, ki se utaplja v osebнем motornem prometu, medtem ko velik potencial vlakov ostaja neizkoriščen. Po informacijah z direktije za infrastrukturo bi bili lahko najhitreje uresničeni projekti prenove železniških postaj Ljubljana, Ljubljana Zalog, Ljubljana Moste in Ljubljana Šiška ter postajališča Ljubljana Polje, vključno z železniškimi progami do njih. Eden od uresničljivih projektov je tudi novo postajališče BTC Bratislava z dostopom do nakupovalnega središča, ki ga bi lahko uredili v sklopu navezave Bratislavske ceste pod železniško progo mimo tovarne do Zaloške ceste. V načrtih direktije sta tudi prenovi železniških postaj Domžale in Grosuplje do leta 2023, zastavljena pa je tudi že modernizacija prvega dela primorske proge med Ljubljano in Brezovico. Bolj dolgoročna sta projekta elektrifikacije in (vsaj delne) dvotirnosti kamniške in dolenske proge, pri čemer predvsem za prvo velja, da ima izjemen potencial pri številu potnikov. Na seznamu pomembnih državnih investicij je tudi gradnja Tivolskega loka, ki bi se lahko začela leta 2024. Za zdaj se zdi, da so so vsi ti projekti izvedljivi do izteka novega evropskega proračunskega obdobja, kar pomeni, da bi lahko zanje deloma koristili sklad za okrevanje deloma pa kohezijska sredstva.

Novi fakulteti in knjižnica

Še eden od pomembnih ukrepov tako v kohezijski politiki kot v skladu za okrevanje so investicije v raziskave, razvoj in izobraževanje. Novice na tem področju so spodbudne, saj ima država tako rekoč pripravljen projekt gradnje nove univerzitetne knjižnice, pred časom je Univerza v Ljubljani zaključila arhitekturna natečaja za novi **fakulteti za strojništvo** in farmacijo na Brdu, v pripravi sta projekta za center novih tehnologij ter biotehnološko stičišče nacionalnega inštituta za biologijo. Vsi našteti projekti so ob dobrem vodenju uresničljivi v naslednjih petih letih.

Je sežigalnica lahko okoljski projekt?

Z dobro mero kreativnosti bi bilo po mnenju naših sogovornikov mogoče tudi projekt sežigalnice v Ljubljani izpeljati s pomočjo evropskih sredstev. Nevladne okoljevarstvene organizacije se s tem seveda ne bi strinjale, a tako z ljubljanske občine kot okoljskega ministrstva je slišati pozive, da se vprašanje ravnanja z odpadki reši tam, kjer ti nastajajo, in ne z odvozom na sežig v tujino, kar je ne samo okoljsko nesprejemljivo, temveč tudi drago. Investicijo bi lahko upravičili s tem, da gre za zaključek kroga obdelave zbranih odpadkov, ki se začne v regijskem centru na Barju, končalo pa bi se lahko pri termoelektrarni-toplarni v Mostah, kjer bi toploto iz izgorevanja goriva iz odpadkov izkoristili za ogrevanje gospodinjstev.

OGLASNO SPOROČILO

 adverta

